

Antonskolan Blekedamm AB
Rektorn vid Antonskolan Blekedamm

Beslut för grundskola och fritidshem

efter tillsyn i Antonskolan Blekedamm
i Kristianstads kommun

Tillsyn i Antonskolan Blekedamm

Skolinspektionen genomför tillsyn i Kristianstads kommun under hösten 2013 och våren 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Antonskolan Blekedamm besöktes av Skolinspektionen den 11 och 12 mars 2014.

Fakta om skolenheten

Antonskolan är en fristående skola i Kristianstads kommun, belägen i nordöstra delen av Kristianstad. Vid skolenheten bedrivs verksamhet i förskoleklass, grundskola årskurserna 1–9 samt fritidshem. Vid tillsynen har skolan 16 elever i förskoleklass och 178 elever i grundskolan. Av dessa är 47 elever inskrivna på fritidshemmet. Skolan startade sin verksamhet höstterminen 2001 med förskoleklass och årskurserna 1–5 för att sedan hösten 2002 utöka verksamheten med årskurserna 6–9.

Enligt skolans egen redovisning av resultaten från år 2013 når 100 procent av elever i årskurs 3 kunskapskraven i de samhällsorienterande och de naturorienterande ämnena. I svenska är det 80 procent av eleverna som når kunskapskraven och i svenska som andraspråk 94 procent. I matematik är det 60 procent av eleverna som når kunskapskraven. Skolan har relativt få elever i varje årskurs vilket medför att procentangivelserna ger stora utslag.

Av skolans egen redovisning från 2013 framgår att i stort sett samtliga elever i årskurs 6 nått kravnivån på samtliga delprov i de nationella proven i engelska, matematisk och svenska/svenska som andraspråk. I delprovet gällande skriftlig förmåga i ämnet svenska är det knappt 60 procent av eleverna som klarar provbetyget A-E. Avseende betygsresultaten i årskurs 6 visar skolans egen redovisning att måluppfyllelsen är hög och att samtliga elever når kunskapskraven i flertalet ämnen. I engelska är det 80 procent av eleverna som når kunskapskraven. Även i denna årskurs har skolan relativt få elever vilket medför att procentangivelserna ger stora utslag.

Nationell statistik visar att eleverna i sina slutbetyg vårterminen 2013 i genomsnitt hade ett meritvärdespoäng på 212 och 90 procent av eleverna nådde kunskapskraven i samtliga ämnen. En jämförelse av kunskapsresultaten över tid visar att det genomsnittliga meritvärdet har legat mellan 190 och 217 och att 72 till 90 procent av eleverna nådde kunskapskraven i samtliga ämnen under åren 2009-2013. I stort sätt samtliga elever var behöriga till samtliga program på gymnasieskolan år 2013. En jämförelse mellan flickor och pojkars resultat i

slutbetygen från 2013 visar att flickornas genomsnittliga meritvärde var högre än pojkarnas.

Verksamheten vid Antonskolan Blekedamm genomgår, liksom verksamheten vid den år 2011 startade systerskolan Antonskolan Österäng, sedan ca ett år tillbaka en omstrukturering som bland annat innefattat byte av en av de tre rektorer som för närvarande är verksamma vid skolan och ändring av ansvarsområdet för en annan. Företrädare för huvudmannen och intervjuade rektorer anger som skäl för att man valt att sedan hösten 2013 ha tre rektorer vid skolenheten att man sett behov av att koncentrera ledarskapet som en del av förbättringarna för en framtida omorganisering av verksamheterna på de två skolorna, där man avser att göra en skola till en tvåparallellig högstadieskola och den andra till en tvåparallellig skola för elever i F-6 samt fritidshem. Den planerade omorganisationen uppges ha fördröjts då man undersöker alternativa lösningar vad gäller lokalerna då de befintliga inte lämpar sig för en sådan organisation.

Helhetsbedömning

Enligt såväl rektorer som intervjuade lärare har verksamheten vid skolan det senaste året präglats av viss turbulens vilket uppges bero på bytet på den ena rektorstjänsten, osäkerheten kring den framtida organisationen och det faktum att de rektorer som i nuläget ansvarar för verksamheten i årskurs 1-9 för närvarande genomgår rektorsutbildningen. Skolinspektionen bedömer trots detta att verksamheten vid Antonskolan Blekedamm i huvudsak uppfyller författningarnas krav. Huvudmannen måste dock vidta åtgärder för att se till att det enbart finns en person på skolenheten som benämns rektor som leder och samordnar det pedagogiska arbetet och tar det övriga ansvar som rektor har enligt skolförfattningarna. Kunskapsresultaten vid skolan är i huvudsak goda men för att få en bild av de förbättringsåtgärder som kan behövas för att ytterligare öka måluppfyllelsen behöver huvudman och rektor säkerställa att det på såväl huvudmanna- som verksamhetsnivå bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som innefattar planering, uppföljning och utveckling av verksamheten. Detta arbete behöver även omfatta verksamheten vid fritidshemmet. Ansvaret för fritidshemmet ska åvila den rektor som är rektor för grundskolan vid skolenheten och huvudmannen och denne rektor behöver se till att ett närmare samarbete kommer till stånd mellan skolan och fritidshemmet samt att verksamheten vid fritidshemmet omfattas av och synliggörs i arbetet mot kränkande behandling.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Antonskolan Blekedamm AB att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska **senast den 1 oktober 2014** redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Antonskolan Blekedamm AB måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Se till att samarbetsformer utvecklas mellan skola och fritidshem för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande.

Motivering

Enligt skollagen kompletterar fritidshemmet utbildningen i förskoleklassen och grundskolan och de andra utbildningsformer som skolplikt kan fullgöras i. Utbildningen i fritidshemmet ska utgå från en helhetssyn på eleven och elevens behov. Enligt läroplanen ska samarbetsformer utvecklas mellan förskoleklass, skola och fritidshem för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. Samarbetet ska utgå från de nationella mål och riktlinjer som gäller för respektive verksamhet. Rektorn har enligt läroplanen ett särskilt ansvar för att sådana samarbetsformer kommer till stånd.

Under intervjun med såväl personal vid fritidshemmet som lärare i årskurs 1-6 framkommer att samverkansformer mellan fritidshemmet och skolan behöver utvecklas. Personalen vid fritidshemmet anger utökat samarbete med skolan som det främsta utvecklingsområdet för verksamheten. Lärarna uppger att ett sådant samarbete tidigare fanns men att det nu saknas och att man i dagsläget vare sig har någon gemensam planeringstid eller någon närmare kännedom om innehållet i fritidsverksamheten. Intervjuade rektorer bekräftar att fullgoda samverkansformer saknas och rektor för årskurs 1-6 uppger att detta är ett förbättringsområde som man påbörjat ett utvecklingsarbete kring.

Mot denna bakgrund behöver huvudman och rektor vidta åtgärder för att säkerställa att samverkansformer utvecklas mellan fritidshem och skola för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande.

Författning

14 kap. 2 § skollagen, Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper, 2.5 Övergång och samverkan samt 2.8 Rektorns ansvar

Grundläggande värden och inflytande**Bedömning**

Antonskolan Blekedamm AB måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Se till att eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll

Motivering

Enligt skollagen ska elever ges inflytande över utbildningen. Läroplanen anger att läraren ska svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen. Av läroplanen framgår vidare att rektorn har ett särskilt ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas.

Av elevintervjuerna framgår att det varierar i vilken omfattning eleverna bereds möjlighet att ha inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Några elever ger dock exempel på hur de får vara med och påverka valet av arbetssätt och arbetsformer medan andra elever uppger att det inte är så ofta som de ges tillfälle att vara med och påverka varken arbetssätt, arbetsformer eller undervisningens innehåll. Under elevintervjuerna framkommer vidare att inflytandet inte ökar med stigande ålder och mognad, utan snarare att det beror på vilken lärare man har. Eleverna menar att det finns lärare som ser till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt och undervisningens innehåll, medan andra lärare inte arbetar med detta i någon större utsträckning. Under lärarintervjuerna bekräftas till viss del elevernas bild av att det varierar i vilken utsträckning de ges inflytande över undervisningen. Det framkommer goda exempel på inflytande över undervisningens innehåll, t ex genom att eleverna är involverade i arbetet med de pedagogiska planeringarna, men också på undervisning där elevernas inflytande begränsas till val av arbetssätt och redovisningsformer. Intervjuade lärare som undervisar i åk 7 – 9 anser att eleverna ges ett ökat inflytande i takt med stigande ålder och mognad men påpekar också att eleverna inte alltid kommer ihåg eller känner till att de fått sina önskemål tillgodosedda även i de fall då så har skett. Rektorerna bekräftar i intervjuer att elevinflytande över undervisningen är ett utvecklingsområde.

Mot denna bakgrund måste rektorn och lärarna säkerställa att eleverna ges ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Författning

4 kap. 9 § skollagen

Lgr 11 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter

Lgr 11 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande

Lgr 11 2.8 Rektorns ansvar

Trygghet och studiero

Bedömning

Antonskolan Blekedamm AB måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att det finns en plan mot kränkande behandling för skolenheten som anger de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling långsiktigt och under det aktuella året samt innehåller en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Motivering

Skollagen anger att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som man avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Den plan mot kränkande behandling som Skolinspektionen tagit del av är gemensam för Antonskolan Blekedamm och Antonskolan Österäng samt fritidshemmen. Planen avspeglar inte skolornas och fritidshemmens specifika förhållanden och förutsättningar utifrån en kartläggning av respektive verksamhet som visar vilka åtgärder som behöver vidtas och hur de ska följas upp. Det går att utforma en plan mot kränkande behandling som är gemensam för skola och fritidshem men det måste tydligt framgå vilka åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling som behövs inom respektive verksamhet.

Mot denna bakgrund behöver huvudmannen se till att det upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av eleverna på skolenheten. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som man avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning**

Antonskolan Blekedamm AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att huvudmannen planerar, följer upp och utvecklar sin verksamhet systematiskt och kontinuerligt samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.
- Se till att rektorn ansvarar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.
- Se till att kvalitetsarbetet genomförs under medverkan av lärare, övrig personal och elever.
- Se till att det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras.

Motivering

Av skollagen framgår att varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt ska planera, följa upp och utveckla utbildningen. Vidare framgår av skollagen att rektorn ansvarar för att det på skolenheten, under medverkan av personal och elever, bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utvärdering av utbildningen. Av läroplanen framgår att rektor ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Skollagen anger också att det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Av intervjuer med rektorerna och lärarna framgår att det inte bedrivs ett fullgott systematiskt kvalitetsarbete på Antonskolan. Lärarna följer kunskapsutvecklingen för de elever de ansvarar för i respektive ämne och årskurs på individnivå, men uppger i intervjuerna att de inte medverkar i något systematiskt kvalitetsarbete. Rektorerna uppger att ett kvalitetsarbete har påbörjats på verksamhetsnivå utifrån kunskapskrav och måluppfyllelse.

I intervjun med företrädare för huvudmannen framkommer att det fram till tillsynstillfället inte har bedrivits något systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå och man uppger också att kvalitetsarbetet inte riktigt kommit i gång på verksamhetsnivå. Skolinspektionen har under tillsynen fått en redogörelse för hur huvudmannen tänkt sig det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå med planering, uppföljning och utvärdering. Detta arbete är nyligen påbörjat och uppges man uppger att det genomförs under medverkan av såväl skolledning som lärare.

För att skapa en likvärdig utbildning som ger alla elever förutsättningar att nå kunskapskraven behöver rektorn för skolenheten och huvudmannen säkerställa att det finns system och rutiner för att regelbundet följa upp och analysera verksamhetens resultat. Det saknas för närvarande utvärderingar och analyser som kan ge underlag för prioritering av utvecklingsområden och insatser i arbetet för att ytterligare öka elevernas måluppfyllelse. Det är väsentligt att uppföljningen innefattar en analys i syfte att hitta orsaker till uppnådda resultat och ge underlag till beslut om förbättringsåtgärder. Ett underlag byggt på ett gediget analysarbete ökar möjligheterna för att beslutade insatser leder till ökad måluppfyllelse.

Mot denna bakgrund behöver huvudman och rektor se till att det på såväl huvudmanna- som verksamhetsnivå bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består av planering, uppföljning och utveckling av utbildningen samt att arbetet dokumenteras. Kvalitetsarbetet ska även omfatta verksamheten vid fritidshemmet. Vidare ska rektor se till att kvalitetsarbetet genomförs under medverkan av lärare, övrig personal och elever.

Författning

4 kap. 3-4 och 6 §§ skollagen

Lgr 11 2.8 Rektorns ansvar

Huvudmannaskap och godkännande

Bedömning

Antonskolan Blekedamm AB måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Huvudmannaskap och godkännande.

- Se till att det vid skolenheten finns endast en person som benämns rektor som leder och samordnar det pedagogiska arbetet och tar det ansvar som framgår av skolförfattningarna.

Motivering

Skollagen anger att det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. I de fall då ett fritidshem är integrerat med en grundskola ska ledningsansvaret för fritidshemmet åvila rektorn för grundskolan.

Av verksamhetsberättelse och intervjuer framgår att det sedan hösten 2013 finns tre personer vid skolenheten som benämns rektor; en rektor med ansvar för förskoleklass och fritidshem, en med ansvar för årskurs 1 – 6 och en med ansvar för årskurs 7 – 9. Enligt insänd dokumentation fattades beslut om denna organisation för att möta ett behov av koncentrerad ansvar och som förberedelse inför en framtida omorganisering av verksamheterna vid Antonsko-

Ian Österäng och Antonskolan Blekedamm, där man önskar skapa en skolenhet med elever i F- 6 och fritidshem samt en skola med elever i årskurs 7 – 9.

Huvudman och rektor måste mot denna bakgrund vidta åtgärder för att säkerställa att det vid skolenheten enbart finns en person som benämns rektor och som leder och samordnar det pedagogiska arbetet samt tar det ansvar som i övrigt framgår av skolförfattningarna.

Författning

2 kap. 9 och 10 §§ skollagen

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsråd Cecilia Rösténus, utredare Maria Nyman och utredare Josefine Esbjörnsson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Michael Erenius

Beslutsfattare/ Undervisningsråd

Annika Mullaart Ed

Föredragande/ Utredare

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.